

PFU-SAK NR. 161/14

KLAGER: Dyrevernalliansen ved informasjonsleder Live Kleveland
ADRESSE: Brennerivegen 7, 0182 Oslo
TELEFON:
PUBLIKASJON: Ren Mat
PUBLISERINGSDATO: 01.03.2014
STOFFOMRÅDE: Dyrevelferd
GENRE: Kommentarartikkel
SØKERSTIKKORD: Blanding kommentar og fakta, tilsvaretsrett
REGISTRERT: 30.05.2014
BEHANDLET I SEKR.: 04.06.2014
BEHANDLES I PFU: 26.08.2014
FERDIGBEHANDLET: 26.08.2014
BEHANDLINGSTID: 86 dager
KLAGEGRUPPE: Organisasjon
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Ren Mat, som er medlem av Fagpressen, er medlemsblad for Oikos – Økologisk Norge. Oikos organiserer bønder som driver med økologisk produksjon.

SAMMENDRAG:

Bladet **Ren Mat**, hadde i sitt **vårnummer (mars) 2014** en kommentarartikkel med tittelen «**Dyrevelferd: Når det beste blir det godes fiende**». Artikkelen, som var signert Regine Andersen, leder av Oikos, var en kommentar til en kommentarartikkel på NRK Ytring. (Vedlagt)

Første avsnitt:

«Dyrevernalliansen har gått ut med en påstand om at økologiske husdyr ikke har det bedre enn dyr på konvensjonelle gårdsbruk. Denne bygger de på en rekke feilaktige antagelser og generaliseringer. For eksempel påstår de at «økologiske melkekyr står fastlenket på båsen mesteparten av året».

Videre:

«Faktum er at mer enn halvparten av de økologiske melkebrukene har løsdrift der dyra går ut og inn som de vil. Økologiske melkekyr skal også få gå på beite så lenge det er gras å finne. Om vinteren skal de dyra som står på bås få komme ut daglig så lenge vær og føre tillater det, og minst to ganger i uken. Vi vet at mange dedikerte økologiske bønder holder en langt bedre standard enn minimumskravene.

I økologisk dyrehold stilles det større krav til plass, både ute og inne. Det skal også legges til rette for dyra naturlige behov. Dette må man ikke miste av syne i en

diskusjon om dyrevelferd. Samtidig er Oikos - Økologisk Norge enig med Dyrevernalliansen i at det økologiske regelverket på enkelte punkter er for svakt og at arbeidet med å utvikle dette går for langsomt. Men utspillet fra Dyrevernalliansen blir skivebom. Det beste blir det godes fiende.

Oikos - Økologisk Norge arbeider for best mulig dyrevelferd i Norge. Gjennom Regelverksutvalget for økologisk produksjon fører vi en regelmessig dialog med myndighetene om videre utvikling på dette området. Vi ønsker alle initiativer velkommen som bidrag i en slik retning og håper Dyrevernalliansen også vil velge et mer konstruktivt spor. I stedet for å skade omdømmet til den driftsformen som i utgangspunktet stiller de høyeste kravene til dyrevelferd. Vi går gjerne i allianse med Dyrevelferdsalliansen i framtiden om de velger en mer konstruktiv tilnærming.

Oikos - Økologisk Norge er en medlemsorganisasjon for både forbrukere og bønder som ønsker å styrke økologisk produksjon og forbruk i Norge. Som medlem støtter du opp om arbeidet for bedre dyrevelferd, et mer giftfritt landbruk og renere mat.»

KLAGEN:

Klager er Dyrevernalliansen ved organisasjonens informasjonsleder. Klager mener Ren Mat har opptrådt i strid med punkt 4.2 i Vær Varsom-plakaten. Punktet krever at det skal gjøres klart hva som er faktiske opplysninger og hva som er kommentarer. Videre mener klager at artikkelen utløser Dyrevernalliansens tilsvarsrett, plakaten punkt 4.15. Bladets redaktør har imidlertid nektet klager tilsvare, ifølge klagen fordi Ren Mat ikke er noe debattorgan.

Det vises videre i klagen til at Ren Mat inviterte til et møte, noe Dyrevernalliansen avviste. I klagen understrekes det at om det hadde blitt åpnet for tilsvare ville det ikke blitt noen klagen.

Med hensyn til artikkelens form mener klager at det framstår både som en kommentarartikkel og en faktaartikkel. Det vises til formuleringen «Dyrevernalliansen har gått ut med en påstand om at økologiske husdyr ikke har det bedre enn dyr på konvensjonelle gårdsbruk. Denne bygger de på en rekke feilaktige antagelser og generaliseringer.» Dyrevernalliansen anfører i klagen at kritikken organisasjonen har framført «punkt for punkt (har vært) en sammenligning av det økologiske og konvensjonelle gårdsbruk». «Å hevde at vår kritikk er bygget på «antagelser og generaliseringer» og ikke fakta, er en grov påstand som er skadelig for Dyrevernalliansens omdømme.»

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Redaksjonen tok et initiativ som kunne forstås som et forsøk på å få løst saken på en minnelig måte, noe klager avviste.

TILSVARSRUNDEN:

Ren Mat viser til at utgangspunktet for klagesaken var et utspill på NRK Ytring fra Dyrevernalliansen våren 2014, «med en rekke uriktige påstander om økologisk dyrehold».

Det opplyses videre at daglig leder i Oikos valgte å be om plass i bladet for en korrigerende artikkel.

Bladet bekrefter klagers påstand om at det ble svart at Ren Mat ikke er noe debattorgan. Det viser til at bladet er «et inspirasjonsblad for å få folk til å se sammenhengene mellom sunn og riktig mat, et sunnere liv, godt dyrehold og en friskere klode. Strategien for «nye» Ren Mat ble vedtatt av styret i Oikos i 2011 og redaktøren forholder seg til denne. Det er blant annet en vurdering av bladets profil og stemme som ligger til grunn for at vi ikke mener tilsvaret fra Dyrevernalliansen passer inn. Ordlyden i Regine Andersens kronikk mener vi er av en slik karakter at Dyrevernalliansen ikke kan kreve dette. Hadde Dyrevernalliansen sluppet til med et tilsvaret ville vi ikke bare fraveket Ren Mat sin vedtatte profil, men det ville også antagelig resultert i et svar tilbake til dem. Dyrevernalliansen og Oikos-Økologisk Norge har på mange områder felles mål, så dette er en diskusjon vi gjerne tar med alliansen, men ikke i Ren Mat.»

Det vises også til at bladet kun utkommer med fire nummer i året og at man derfor ikke kan yte selve ordet debatt rettferdighet på grunn av utgivelsesfrekvensen. Det understrekes imidlertid at man gjerne ta debatter på andre plattformer, nett, Twitter og Facebook.

Når det gjelder klagepunktet om manglende skille mellom kommentar og fakta anfører bladets redaktør at Oikos' leder i artikkelen på en saklig måte henvender seg til Oikos medlemmer og bladets lesere som en reaksjon på Dyrevernalliansens utspill på NRK Ytring. Det vises til at man ikke har løftet fram feilene fra alliansen, men kun beskrevet det faktiske bildet ut fra Økoloiregelverket.

Klageren mener at Ren Mats strategi om at bladet ikke skal være et debattorgan ikke kan brukes som argumentasjon for at klager ikke kan få komme med et tilsvaret. Det understrekes i tilsvaret til PFU at klagers hovedanliggende er at Ren Mat ikke har gitt klager mulighet til å ta til motmæle.

Ren Mat har ikke hatt ytterligere kommentarer.

